SCENARISTEN GILDE

JAARVERSLAG
2018

INHOUD

	Voorwoord	**4**
1	**Organisatiestructuur**	**5**
1.1	Raad van Bestuur	5
1.2	Stafmedewerker	6
1.3	Ledenwerking	7
1.4	Communicatie	7
1.5	Boekhouding	8
2	**Sectoroverleg**	**9**
2.1	VAF-sectoroverleg	9
2.2	Sectoroverleg beroepsverenigingen	9
2.3	Vertegenwoordiging bij de beheersvennootschappen	10
2.4	Lidmaatschap VAV	10
2.5	Internationaal: Federation of Screenwriters Europe	11
2.6	Adviesraad	13
2.7	Lobbywerk	13
2.7.1	Het Conceptatelier voor Fictiereeksen	14
2.7.2	Het optiecontract ter waarborging van de rechten van de scenarist	14
2.7.3	De Werkgroep Grensoverschrijdend Gedrag	14
3	**Events en Netwerking**	15
3.1	Spotlight op de scenarist	15
3.1.1	Scenarist in Beeld	15
3.1.2	Serial Day op Film Fest Gent	15
3.1.3	Werkcongres VAV	16
3.1.4	Filmfestival Oostende	16
3.1.5	Internationaal Kortfilmfestival Leuven	17
3.1.6	Anima	18
3.1.7	Docville	18
3.1.8	Theater Aan Zee	18

3.2	Prijzen	19
3.2.1	Visser-Neerlandiaprijs	19
3.2.2	Scenarioprijzen Scenaristengilde	19
3.3	Algemene Vergadering	20
3.4	Scriptbank	20
4	**Financieel Resultaat**	**21**

VOORWOORD

In ons vorig jaarverslag mochten we ons verheugen over de extra middelen voor het ontwikkelen van series binnen het VAF Mediafonds. In 2018 werd door het VAF een gelijkaardige inhaalbeweging gemaakt voor wat betreft de middelen voor scenario-ontwikkeling bij het Filmfonds. Ondertussen is ook de eerste editie van het VAF-Conceptatelier voor Fictiereeksen een feit, en met meer dan negentig inzendingen is meteen ook de noodzaak van zo'n atelier bewezen. Vanzelfsprekend zullen we de werking van het atelier na afloop samen met het VAF evalueren, maar we kunnen momenteel alleen maar blij zijn met VAF-initiatieven als deze en met de verhoogde aandacht die de intendant in zijn visie-nota voor ontwikkeling aan de dag legt.

Ondertussen begint ook het lobbywerk van de Scenaristengilde zijn vruchten af te werpen. Op Europees vlak hebben we samen met FSE, de koepelvereniging van Europese Scenaristengildes, geijverd voor de goedkeuring van de zogenaamde Copyright Directive. Over het voorstel – dat in deze tijden van snel veranderende technologie erg belangrijk is voor de bescherming van het auteursrecht – is een akkoord bereikt in de zogenaamde triloogonderhandelingen tussen vertegenwoordigers van het Europees Parlement, de Europese Commissie en de Europese Raad. Nu moet deze tekst nog goedgekeurd worden in de plenaire zitting van het Europees Parlement en eenmaal dat is gebeurd heeft België twee jaar de tijd om de richtlijn om te zetten in Belgisch recht. Van een marathon gesproken!

Wat onze activiteiten betreft, mochten we ons ook in 2018 verheugen in een grote interesse van onze leden (en niet-leden). Klassiekers zoals de Scenarist in Beeld-sessies in het RITCS-café blijven een schot in de roos. De vraag naar Speeddate-events tussen jonge scenaristen/makers en producenten blijkt vooralsnog op alle domeinen (kortfilms, films, series, docu's, animatie) onverzadigbaar en ook Serial Day op Film Fest Gent behoort stilaan tot de vaste afspraken in de jaaragenda. Met events op Docville en Anima zetten we overigens steeds vaker in op documentaire en animatie, een lijn die we ook in 2019 door willen trekken.

Een zware agenda en werklast zoals deze van de Scenaristengilde kan je enkel waarmaken met een uiterst gemotiveerde ploeg. Langs deze weg willen we dan ook de voltallige Raad van Bestuur bedanken, zowel de huidige leden als deze die in 2018 zijn afgezwaaid. Hun enthousiasme en inzet is ongeëvenaard. Dank ook aan het VAF voor de financiële steun, aan Dimitri Bontenakel, onze stafmedewerker, en aan al onze leden voor alweer een jaar van vertrouwen en steun. Op naar 2019!

Michel Sabbe & Dirk Nielandt
Co-voorzitters Vlaamse Scenaristengilde

1. ORGANISATIE

1.1 RAAD VAN BESTUUR

De Raad van Bestuur wordt aangestuurd door de voorzitter, die samen met de stafmedewerker, penningmeester en secretaris/communicatieverantwoordelijke instaan voor het dagelijks bestuur. De andere bestuursleden specialiseren zich op een specifieke materie – auteursrechten, financieel-juridische aangelegenheden, internationale wetgeving en evoluties, content website e.d. – opdat zij de Scenaristengilde met kennis van zaken zouden kunnen vertegenwoordigen.

De activiteiten van de Scenaristengilde worden opgedeeld in drie deelgebieden: overleg, events en projecten. Om de scenarist een stem te geven, pleegt de Scenaristengilde overleg met alle spelers op het audiovisuele veld. Van het VAF tot de zenders, van de beheervennootschappen tot de minister van Media en Cultuur – de Scenaristengilde vertegenwoordigt de scenarist op elk terrein. Daarnaast ontwikkelt de Scenaristengilde diverse initiatieven om de zichtbaarheid van de scenarist te vergroten, hem te informeren en ontmoetingsmomenten te creëren. Projecten zijn zaken van tijdelijke aard die niet tot de structurele werking van de Scenaristengilde behoren, zoals bijvoorbeeld de nieuwe website die in april 2018 gelanceerd werd.

De Raad van Bestuur bestaat uit professionele scenaristen die op vrijwillige basis in het bestuur zetelen. Voor het bijwonen van vergaderingen en hun inzet binnen de Scenaristengilde kunnen de bestuursleden aanspraak maken op vrijwilligersvergoedingen. De Raad van Bestuur stippelt het inhoudelijke en financiële beleid van de Scenaristengilde uit, dat ter goedkeuring wordt voorgelegd aan de leden op de Algemene Vergadering. De aanstelling van toetredende bestuursleden dient steeds gestemd te worden door de leden op de Algemene Vergadering.

Onze Raad van Bestuur in 2018:

Voorzitters: Michel Sabbe [VAF-overleg fictie, FF Gent, Conceptatelier Fictie] + Dirk Nielandt [VAF-overleg animatie, ASA, Conceptatelier Fictie]

Stafmedewerker: Dimitri Bontenakel

Penningmeester: Dirk Thys

Secretaris: Geert Bouckaert [communicatieverantwoordelijke, Conceptatelier Fictie, ad hoc inzetbaar]

Internationale contacten: Vincent Vanneste [sectoroverleg, FSE, ASA, auteursrechten]

Bestuurder: Karel Soffers [Scenarist in Beeld]

Bestuurder: Piet Sonck [moderator events]

Bestuurder: Mattias Goovaerts [sectoroverleg, speeddate IKL]

Bestuurder: Kevin Ingelbrecht [website, FSE]

Bestuurder: Raf Njotea [VAF-overleg Docu, Docville, Ensors]

Bestuurder: Eddy Martens [Anima]

Waarnemend bestuurder: Sanne Nuyens [auteursrechten, grensoverschrijdend gedrag, Conceptatelier Fictie]

Waarnemend bestuurder: Thomas van Brabant [sociale media, website content, speeddate IKL]

Kandidaat-bestuurders: Ruth Mellaerts, Catherine Baeyens, Julie Mahieu

Uittredende bestuurders: Rik D'hiet, Lies van Grieken, Joren Slaets

Ook in 2018 kwam de Raad van Bestuur elke laatste dinsdag van de maand samen. De bestuursvergaderingen vinden afwisselend plaats in Gent (Geuzenhuis), Brussel (RITCS) en Antwerpen (Boek.be). Op de bestuursvergaderingen worden lopende zaken besproken, stappenplannen opgesteld en verantwoordelijkheden verdeeld. Elke hoofdverantwoordelijke heeft een "schaduw" of assistent die hem bijstaat in de materie.

1.2 STAFMEDEWERKER

De halftijds tewerkgestelde stafmedewerker (19/38) is het eerste aanspreekpunt voor leden, partners en bestuursleden. De stafmedewerker zorgt verder voor het dagelijks beheer, de ledenwerking, administratie, financiën, interne en externe communicatie, voorbereiding en opvolging van bestuursvergaderingen, subsidie- en sponsordossiers, overleg met partners, vertegenwoordiging op events en praktische opvolging van samenwerkingsprojecten van de Scenaristengilde met partners. De accenten schuiven mee op met de noden binnen de organisatie. De stafmedewerker heeft een bemiddelende en doorverwijzende rol waardoor de Scenaristengilde nog meer kan inspelen op de wensen en vragen van haar leden.

Verdeling taken stafmedewerker in 2018:

- Communicate intern & extern 25,00%
- Overleg extern 12,00%
- RVB & Dagelijks bestuur 15,00%
- Financieel en zakelijk beheer 9,00%
- Vertegenwoordiging eigen events 8,00%
- Ledenbeheer 14,00%

• Nieuwsbrieven	15,00%
• Website	2,00%
Totaal	**100%**

Stafmedewerker ad interim Stéphanie Obbels nam tot 31 maart 2018 de honneurs waar en gaf dan de fakkel door aan Dimitri Bontenakel.

1.3 LEDENWERKING

Op 31 december 2018 telde de Scenaristengilde 91 effectieve leden en 63 aspirant-leden. Elke scenarist die de afgelopen vijf jaar een scenario heeft verkocht of hiervoor auteursrechten heeft ontvangen en 125€ lidgeld betaalt, kan effectief lid worden. Voldoe je niet aan deze vereisten, dan kan je voor 60€ aspirant-lid worden.

Zowel leden als aspirant-leden genieten diverse voordelen. Naast automatisch lidmaatschap van het VAV met de bijbehorende voordelen (o.m. korting in de betere boekhandel) en informatie over opleidingen en evenementen voor scenaristen ontvangen leden ook fikse kortingen op tal van workshops, opleidingen, accreditaties voor Vlaamse filmfestivals en andere evenementen. Daarnaast krijgen zij onbeperkt toegang tot het online-kenniscentrum van de Scenaristengilde (met info over auteursrechten, richtprijzen e.d.) en het uitgebreide archief aan scenario's van Vlaamse films en televisiereeksen. De masterclasses, workshops, panelgesprekken en vormingsmomenten waarbij het beroep van scenarist in de schijnwerpers staat, worden opgenomen en op de website geplaatst in de vorm van vodcasts en podcast. Zo kan ons panelgesprek met de makers van televisiereeksen Over water en De bende van Jan de Lichte online beluisterd worden voor diegenen die er niet bij waren op onze Serial Day. Voor 2019 willen we nog meer op dit soort content inzetten en periodiek nieuwe podcasts lanceren. Hiervoor starten we een samenwerking met de afdeling Radio van het RITCS op zodat we studenten kunnen inschakelen voor opname en montage en op die manier een leertraject voor hen ontwikkelen.

1.4 COMMUNICATIE, NIEUWE WEBSITE & SOCIALE MEDIA

De communicatieverantwoordelijke zet de strategie van de Scenaristengilde uit – hij verzorgt de eindredactie van de nieuwsbriefteksten die elk bestuurslid vanuit zijn eigen expertiseveld aanreikt. We streven naar een duidelijk herkenbare vorm en stijl en naar vlotte, boeiende, wervende boodschappen. Het aantal nieuwsbrieven zit in stijgende lijn: in 2018 werden er meer dan 50 nieuwsbrieven uitgestuurd. Deels omdat we zelf meer events organiseren, deels omdat andere belangenverenigingen, beheervennootschappen, overheidsorganen e.a. vragen om events en nieuwsfeiten onder onze leden te verspreiden.
Naast onze website en de nieuwsbrief is ook onze Facebookpagina uitgegroeid tot een belangrijk communicatie- en informatiekanaal. Omdat sociale media hun eigen regels en geplogenheden hebben, valt

Facebook onder de verantwoordelijkheid van een ander bestuurslid die eigen accenten kan leggen eigen aan het medium.

1.5 BOEKHOUDING

Voor de boekhouding, de jaarrekening en de jaarlijkse belastingaangifte werkt de Scenaristengilde samen met partner Boek.be. Eenmaal per jaar zitten we samen met een boekhoudkundig medewerker van Boek.be, die op basis van de aangeleverde stukken de jaarrekening opmaakt en de aangifte van de personenbelasting doet. Tegelijkertijd voert Boek.be een onafhankelijke controle op de cijfers uit. De Scenaristengilde betaalt een vergoeding voor geleverde diensten.

2. SECTOROVERLEG

De Scenaristengilde geeft de scenarist een stem bij alle spelers van het audiovisuele veld, van het VAF tot de zenders, van auteursverenigingen en beheervennootschappen tot de minister van Media en Cultuur. Mede dankzij intensief overleg en vruchtbare dialoog met de collega's van de andere verenigingen binnen de sector worden de beroepsverenigingen structureel ondersteund door het VAF, wat verdere professionalisering mogelijk maakte.

2.1 VAF-SECTOROVERLEG

Samen met de andere beroepsverenigingen zetelt de Scenaristengilde in de raad van bestuur van het VAF. Dankzij de stemgerechtigde afvaardiging in het bestuur kan de Scenaristengilde dus mee beslissen over het beleid van het VAF. Onder impuls van de nieuwe directeur-intendant Erwin Provoost vindt voortaan tweemaal per jaar een algemeen sectoroverleg plaats. Hieraan nemen, naast de Scenaristengilde, ook vertegenwoordigers van de producenten (VOFTP), regisseurs (Unie van Regisseurs), animatie (Anim.be) en documentaire (Flanders Doc) deel. Op het overleg geeft het VAF een stand van zaken over lopende dossiers en maakt het haar toekomstplannen bekend. Zo legde het VAF in 2018 onder meer haar visienota voor de periode 2018-2021 voor, die ze later aan het kabinet zou overhandigen. Op die manier is de Scenaristengilde tijdig op de hoogte van belangrijke evoluties of nakende veranderingen en kan ze in een vroeg stadium haar stem laten horen. Bovendien wordt via dit overleg ook advies ingewonnen bij de sectorvertegenwoordigers over de samenstelling van de verschillende beoordelingscomités van het VAF. Verder kan de Scenaristengilde vragen stellen of gesignaleerde kwesties op tafel leggen.
Aanvullend wordt per categorie vergaderd. In het kader van de beheersovereenkomst zal het VAF voortaan ook een jaarlijkse reflectiedag organiseren, in samenwerking met het kabinet en het departement CJM. Deze was oorspronkelijk voorzien voor najaar 2018, maar zal naar volgend jaar worden opgeschoven.

Sinds 2017 vaardigt de Scenaristengilde drie vertegenwoordigers af naar het sectoroverleg: één bestuurslid voor fictie, één voor animatie, één voor documentaire.

2.2 SECTOROVERLEG BEROEPSVERENIGINGEN

Mede onder impuls van de Scenaristengilde vindt er sinds 2014 permanent sectoroverleg plaats tussen de Unie van Regisseurs, de Acteursgilde, de Vlaamse Onafhankelijke Film- en Televisieproducenten en de Scenaristengilde. Verder wordt er een gezamenlijke langetermijnvisie ontwikkeld op de verdere evolutie van de Vlaamse audiovisuele sector en stellen we bij elke regeringswissel een Memorandum van de Vlaamse Audiovisuele Sector op. Bij acute problemen wordt via overleg zoveel mogelijk een gezamenlijk standpunt bepaald en bepleit bij de bevoegde ministers en hun kabinetten. Een bredere vorm van collectief overleg grijpt plaats bij de FOD Economie.

In 2018 doken er geen specifieke omstandigheden op die tot een sectorbijeenkomst noopten, en lag het overleg tussen de beroepsverenigingen even stil, al bleven we natuurlijk contacten onderhouden.

2.3 VERTEGENWOORDIGING BIJ DE BEHEERSVENNOOTSCHAPPEN

Zonder een goede balans tussen de inkomsten via producenten en de uitkering van collectieve rechten via een beheervennootschap is ons beroep niet leefbaar. Daarom zijn nauwe contacten met Sabam en deAuteurs primordiaal – bij belangrijke discussies kunnen we steeds terugvallen op hun juridische ondersteuning en advies. Bij belangrijke problemen en conflicten binnen de sector proberen we zoveel mogelijk tot een gezamenlijk standpunt te komen.

Scenaristen Bram Renders en Rik D'hiet zetelden ook in 2018 in de raad van bestuur van respectievelijk Sabam en deAuteurs. Zij behartigen de belangen van de scenaristen van binnenuit, gaan na of de inning en verdeling van auteursrechten op correcte en transparante wijze verloopt en fungeren als tussenpersoon tussen de Scenaristengilde en de beheervennootschappen bij vragen en klachten.

Sabam en deAuteurs treden ook op als onze natuurlijke partners bij het inrichten van een aantal activiteiten.

2.4 LIDMAATSCHAP VLAAMSE AUTEURSVERENIGING - VAV

Op 1 januari 2012 sloten de Vlaamse Auteursvereniging (VAV) en de Scenaristengilde een samenwerkingsconvenant af. Samengevat beschrijft het – jaarlijks herzienbare – convenant dat de Vlaamse Auteursvereniging de collectieve belangenbehartiging van de leden verzorgt bij de verschillende instanties in het veld: het kabinet van de Vlaamse Minister van Cultuur, het Vlaams Fonds der Letteren, Stichting Lezen, het Kunstenloket e.d. De Scenaristengilde staat op haar beurt in voor permanent overleg met het VAF, deskundigheidsbevordering, contacten met het onderwijs, organisatie van bijscholing en infoavonden voor scenaristen e.d. Beide beroeps- en belangenverenigingen organiseren de individuele promotie van hun leden. Jaarlijks organiseert de VAV een werkcongres voor auteurs waarop de Scenaristengilde vakspecifieke bijeenkomsten inricht.

Effectieve leden van de Scenaristengilde worden ook automatisch lid van de VAV, en de bestuursleden van de Scenaristengilde worden voorgedragen als werkend lid van de VAV. In ruil voor de VAV-ledenvoordelen stort de Scenaristengilde jaarlijks 15€ van het ledengeld door aan de VAV.

Het convenant werd ook in 2018 gehandhaafd.

2.5 INTERNATIONAAL: FEDERATION OF SCREENWRITERS EUROPE — FSE

De Federation of Screenwriters in Europe (FSE) is een netwerk van nationale en regionale verenigingen, gildes en unies van scenarioschrijvers in Europa en telt meer dan 6.000 leden, waaronder de Scenaristengilde. De bedoeling van FSE is om de gedeelde belangen van scenaristen op Europees niveau te verdedigen. Vincent Vanneste (scenarist, jurist en verantwoordelijk voor de internationale werking van de Scenaristengilde) en Kevin Ingelbrecht (scenarist) vertegenwoordigen de Scenaristengilde bij FSE. Vincent Vanneste zetelt op vraag van FSE sinds eind 2018 ook in de Raad van Bestuur van FSE.

Collective Bargaining Workshop

De Scenaristengilde was aanwezig op de eerste (25 en 26 mei) en tweede (7 en 8 december) Collective Bargaining Workshop die FSE organiseerde i.s.m. FERA (Federation of European Directors Guilds) in Brussel. De bedoeling van de workshops is om Europese gildes tools te geven om sterker te staan in hun collectieve onderhandelingen met bv producers en zenders. Naast concrete tips en de uitwisseling van informatie, wordt gewerkt aan een database met (vertaalde) Europese contracten van alle landen die lid zijn van FSE. Uit die database zullen best practices gedistilleerd worden.

WCOS04

Op woensdag 10 en donderdag 11 oktober 2018 vond op een steenworp van de Brandenburger Tor in Berlijn de vierde World Conference Of Screenwriters plaats. Die conferentie werd gevolgd door de jaarlijkse Algemene Vergadering van FSE, de Federation of Screenwriters Europe, op vrijdag 12 en zaterdagvoormiddag 13 oktober. De Scenaristengilde werd vertegenwoordigd door vier bestuursleden: Vincent Vanneste, Mattias Goovaerts, Joren Slaets en Raf Njotea.

Nadat er op dinsdagavond een pre-conferentieverwelkoming was geweest met een screening van de Fritz Lang-klassieker M, ging de conferentie woensdagochtend officieel van start met de gebruikelijke verwelkomingen en speeches van voorzitters en sponsorende bewindvoerders. Al tijdens die eerste speeches, maar vooral in het keynote interview met Amerikaans showrunner Gloria Calderón Kellett nadien, werd duidelijk dat de toon van deze conferentie “activistischer” was dan de vorige in Warschau in 2014. Er zou niet louter gekeken worden naar de functie van het scenario en de scenarist in het audiovisuele proces, maar ook naar de rol, betekenis en kracht van verhalen en schrijvers in de maatschappij.

Zo geschiedde. Na het keynote interview volgden een twintigtal workshops en lezingen gespreid over twee dagen. Sommige van die sessies zoomden in op veranderende trends in het audiovisuele landschap: Showrunners - Shifting Power to the Writer; Netflix - Love It or Hate It, It’s Here to Stay; Reality Check on Writers Rooms; Talking Co-Productions; Cultural Diversity in an International Market; The Future of Screens. Bij andere sessie lag de nadruk veel meer op het maatschappelijke: The Value of Fictional Narratives to Society;

Subversive Scripts; The Challenge of Creating Multi-Dimensional Female Characters; Gender Parity - 50/50 by 2020. De sessies liepen vaak simultaan twee-aan-twee, maar elke sessie werd bijgewoond door tenminste één van de bestuursleden. Er werd afgesloten met speeches door de in Berlijn ondergedoken Turkse journalist en documentairemaker Can Dündar en twee leden van het Russische protestcollectief Pussy Riot. Zo eindigde de conferentie met dezelfde boodschap waarmee ze begon: om als schrijvers te blijven vechten voor de vrijheid om de verhalen te vertellen die we willen vertellen en die – vooral – verteld moeten worden.

De conferentie was bijzonder goed georganiseerd, zowel inhoudelijk als logistiek. Het doel van de conferentie, om naar eigen zeggen "schrijvers van over de hele wereld samen te brengen om ervaringen uit te wisselen en methodes te ontwikkelen opdat de vrijheid en zelfbeschikking van schrijvers gegarandeerd blijft", is dan ook meer dan geslaagd. De Scenaristengilde haalde daarbij de goede contacten met de verschillende Europese gildes opnieuw aan, waaronder de Franse en Nederlandse gilde. Daarnaast verwierf de Scenaristengilde interessante en voor de Vlaamse markt relevante informatie over het omgaan met OTT-players in andere Europese landen.

FSE General Assembly

De Algemene Vergadering van de koepelvereniging van schrijversgildes in Europa was theoretischer en pragmatischer dan de conferentie, maar daarom niet minder belangrijk, integendeel. Tijdens de anderhalve-dag-durende vergadering werd onder de gildes intensief gesproken over het (belangrijke!) voorstel van het Europese Parlement en de Raad van Europa inzake de Copyright Directive. We hebben de neuzen in dezelfde richting gezet en over een strategie gepraat om (delen van) het voorstel geïmplementeerd te krijgen de komende twee jaar. Een tweede heet hangijzer dat behandeld werd, waren de inspanningen die FSE in overleg met de Europese regisseursunie FERA levert rond collective bargaining, om ook in de toekomst een faire verloning voor makers in de Europese eengemaakte digitale markt te blijven garanderen. Ten derde is er gekeken naar oplossingen voor genderongelijkheid en (seksuele) intimidatie in de sector in Europa. Tot slot zijn er nog vele kleine agendapuntjes behandeld, waaronder de financiën van FSE, nieuw toegetreden leden (Kroatië en Estland), de volgende editie van de WCOS, en de nieuwe website van FSE.

Ondertussen werd dankzij intensief lobbywerk op internationaal én nationaal niveau, gecoördineerd door FSE, de nieuwe Copyright Directive aanvaard in de Triloog onderhandelingen (Parlement, Commissie, Raad). De richtlijn moet nu alleen nog gestemd worden in het Parlement. Dit is een overwinning voor Europese auteurs en de bekroning van vijf jaar hard werk. Het zal zaak zijn de richtlijn de komende twee jaar op een correcte manier om te zetten in nationaal recht.

Op deze meeting konden we als Scenaristengilde onmogelijk ontbreken, niet enkel omdat we op de hoogte moeten blijven van wat er op Europees niveau speelt, maar ook om ons op dat Europese niveau te kunnen laten gelden. Daarnaast was het ook een mooie gelegenheid om de andere Europese gildes nog beter te leren kennen en ervaringen, verhalen en best practices uit te wisselen, wat we gretig gedaan hebben.

Survey on the remuneration and working conditions of audiovisual authors

De Scenaristengilde nam deel aan een enquête over de verloning en arbeidsomstandigheden van audiovisuele auteurs in Europa, een initiatief van FSE, FERA en de UGent.

De eerste resultaten van de enquête hielpen de Scenaristengilde om op nationaal en internationaal niveau te lobbyen voor een rechtvaardigere verloning van scenaristen voor de exploitatie van hun werk.

De Scenaristengilde werkt actief mee aan het uitbouwen van een sterk Europees netwerk van scenaristen. Daarbij doet de Scenaristengilde steeds meer beroep op de expertise van andere landen om nationale dossiers vooruit te helpen, en delen we zelf onze eigen ervaring in (inter)nationale dossiers.

Het succes van de Copyright Directive toont aan hoe onontbeerlijk het voor de gilde is om deel uit te maken van FSE. Om op het internationale beleid te kunnen wegen is een gecoördineerde Europese aanpak vereist. De groeiende rol van grote OTT-spelers in Europa maakt deze samenwerking des te belangrijker, en de Scenaristengilde wil zich dan ook blijvend inzetten om op Europees vlak een rol van betekenis te kunnen spelen voor de Vlaamse scenarist.

2.6 ADVIESRAAD

De Adviesraad van de Scenaristengilde, opgericht in 2013, bestaat uit een team van experts uit verschillende professionele domeinen. De Adviesraad wordt geheel of gedeeltelijk samengeroepen als een specifiek vraagstuk daartoe de aanleiding geeft. De leden van de Adviesraad wisselen expertise uit met de Scenaristengilde en worden betrokken in hun activiteiten en netwerkevenementen.

2.7 LOBBYWERK

Niet al het werk dat de Scenaristengilde verricht, gebeurt in de spotlights. De inspanningen die we achter de schermen leveren, zijn minstens even belangrijk als onze publieke activiteiten.

2.7.1 Het Conceptatelier voor Fictiereeksen

Toen in de nasleep van een Econopolis-studie uit 2017 bleek dat er in de fase van de conceptontwikkeling te weinig ondersteuning voor scenaristen was, trok de Scenaristengilde naar het VAF met de vraag om extra steun. Daaruit resulteerde het Conceptatelier voor fictiereeksen, een doorgedreven scenariotraject, parallel met het Scenarioatelier, maar dan voor prille fictiereeksen. Deelnemers worden zes maanden lang begeleid door internationale topcoaches en collega-scenaristen. Het VAF biedt drie workshops en 10.000 EUR scenariopremie aan, en aan het einde van het traject bezit elke deelnemer voldoende materiaal om, samen met zijn producent, naar een zender te stappen en scenariosteun aan te vragen bij het VAF/Mediafonds.
In 2018 ging de eerste editie van start. Geïnteresseerden konden tot 28 september hun kandidatuur indienen.

2.7.2 Het optiecontract ter waarborging van de rechten van de scenarist

Op basis van bestaande modeloptiecontracten van Sabam en deAuteurs werd een modelcontract opgemaakt. Dit modelcontract werd verder verfijnd en juridisch sluitend gemaakt met de hulp van een advocaat gespecialiseerd in auteursrecht (Emmanuel Van Melkebeke). Het eindproduct zal beschikbaar zijn voor onze leden en wordt ook verstuurd naar de beheervennootschappen die meegewerkt hebben aan het project. Het modelcontract wordt voorgesteld op de Algemene Vergadering van 2019.

2.7.3 De Werkgroep Grensoverschrijdend Gedrag

De Scenaristengilde maakt deel uit van de Werkgroep Deontologische Code en Grensoverschrijdend Gedrag. Het rapport dat in de schoot van deze werkgroep tot stand kwam, werd in oktober 2018 besproken op de World Conference of Screenwriters in Berlijn, en schetste geen fraai beeld van België. Daarbij dient wel aangestipt dat het verslag de hele sector omvatte, niet enkel de scenaristen.
Bestuursleden Lies Vangrieken en Sanne Nuyens deden eerder een bevraging over grensoverschrijdend gedrag binnen ons vakgebied, maar ontvingen geen meldingen, en hadden ook niet de indruk dat de problematiek leefde onder de collega's.
Voorlopig staan geen nieuwe initiatieven op stapel, al wordt de kwestie natuurlijk wel blijvend opgevolgd.

3. EVENTS EN NETWERKING

De eenzame zolderkamerscenarist is niet meer, al een poos niet meer. De Scenaristengilde brengt vakgenoten samen op de Algemene Vergadering, brengt hen met evenementen als Scenarist in Beeld in contact met het brede publiek en koppelt hen tijdens speeddates en pitchsessies aan producenten.

3.1 SPOTLIGHTS OP DE SCENARIST

3.1.1 Scenarist in Beeld

Ook afgelopen jaar organiseerden we een aantal boeiende sessies met scenaristen en regisseurs. We werken hiervoor telkens samen met de fijne mensen van het RITCS-café. Op deze avonden bereiken we zowel bestaande leden, die we op de hoogte brengen via onze nieuwsbrief en de sociale media, als ook (film)studenten die makkelijk de weg naar Brussel-centrum vinden. Zonder uitzondering werden onze sessies dan ook weer druk bezocht.

Op 16 januari organiseerden we een avond rond de film Façades. Zowel scenarist Jan Pepermans als regisseurs Kaat Beels en Nathalie Basteyns tekenden present. Façades bleek een erg persoonlijk project te zijn, zowel voor scenarist als regisseurs.

Een dikke maand later, op 27 februari was er dan de Roundtable rond fictie voor onze jongste kijkers, met de stellige vraag: is Jeugdfictie volwassen geworden?. We lieten verschillende stemmen uit het veld aan het woord: Karla Puttemans (VAF), Annemie Gulickx (KETNET), Iris Verhoeven (J.E.F - voor jeugdfilm & jeugdfilmfestival), Meikeminne Clinckspoor (maker Cloudboy) en Bo De Group (producer Rosie en Moussa voor productiehuis Caviar). Het werd een bijzonder geanimeerd gesprek, met zeer gemotiveerde stemmen die jeugdfictie niet langer als “het kleine broertje van” volwassenen-fictie beschouwden, maar als een welomschreven genre op zich. Dat het onderwerp leeft, bleek ook uit de volle zaal en de vele specifieke vragen en opmerkingen.

Op 15 november hielden we een sessie rond de film Niet schieten. Ook hier weer een afgeladen RITCS-café, dat aan de lippen hing van scenarist Rik D’hiet en regisseur Stijn Coninx. De toehoorders kregen een inkijk in de aanpak van misschien wel de moeilijkst te maken film uit de recente Vlaamse filmgeschiedenis. Want hoe vertaal je een dermate hartverscheurend verhaal – een nationaal trauma – naar het witte doek? Het was alleszins duidelijk dat het maken van de film sporen heeft nagelaten bij de makers.

3.1.2 Serial Day op Film Fest Gent

Serial Day ging in 2018 van start met een dubbelaflevering van de historische reeks De bende van Jan de Lichte. In het panelgesprek dat volgde, kwamen zowel de makers van de reeks aan het woord – scenaristen

Christophe Dirickx & Benjamin Sprengers en regisseurs Maarten Moerkerke & Robin Pront – als de makers van Over water – scenaristen Tom Lenaerts & Paul Baeten Gronda en regisseurs Dirk Verheye & Inti Calfat. Michel Sabbe modereerde. Het panelgesprek werd integraal opgenomen en kan als podcast online beluisterd worden.

's Namiddags vergastte Eszter Angyalosy van HBO Europe ons op een masterclass met als hamvraag: schrijf je tv-series op een andere manier dan langspeelfilms? Angyalosy legde uit wat creative developer Tatjana Samopjan bedoelde met The Fractal Aspect of Series en toonde zich bijzonder enthousiast over webreeksen, die soms de sprong van Youtube naar het tv-kanaal maken. Of er ook een HBO Belgium aan zat te komen, daar durfde ze zich niet over uit te spreken.

3.1.3 Werkcongres VAV

Ter gelegenheid van haar tiende editie besloot de Vlaamse Auteursvereniging om het werkcongres vroeger op het jaar te laten plaatsvinden en wel op zaterdag 8 december – voor de Scenaristengilde viel die datum ietwat ongelukkig: op diezelfde dag vond namelijk ook ons Pitch Your Script-event op IKL plaats.
Voor het werkcongres had de Scenaristengilde een gesprek met Koen Mortier over zijn film Engel/Un ange geprogrammeerd, alsook een panelgesprek met de scenaristen – Fiona Van Heemstra, Fabie Hulsebos en Ilka De Bisschop – van Vos en Haas, de animatiereeks naar de boeken van Sylvia Vanden Heede. Jammer genoeg noopte het bijzonder lage aantal inschrijvingen ons ertoe om beide gesprekken te annuleren. De slechte timing van het congres heeft ons vermoedelijk parten gespeeld.

3.1.4 Filmfestival Oostende

In 2018 werden de Ensors, de Vlaamse filmprijzen die worden uitgereikt op het Filmfestival Oostende en voordien ook rechtstreeks onder het organiserend bestuur van het festival vielen, ondergebracht in een aparte vzw. De redenering was om van de Ensors een apart, op zichzelf staand merk te maken, met een eigen bestuur, budget en jaarwerking. Op 20 april 2018 zag vzw De Ensors het licht. In de Raad van Bestuur zetelen vertegenwoordigers van de verschillende filmberoepen, alsook van het Filmfestival Oostende. De Scenaristengilde vaardigde scenaristen Rik D'hiet en Raf Njotea af.

Na de oprichtingsvergadering moest het snel gaan om nog op tijd een werking uit de grond te stampen en de uitreikingsavond te organiseren. Tijdens de zomermaanden is er verwoed vergaderd en gewerkt om dat te verwezenlijken. Eerst en vooral werd een Ensors Academie in het leven geroepen, naar analogie met de Amerikaanse Academy. De Ensors Academie wil een zo breed mogelijke verzameling zijn van alle mensen die in Vlaanderen actief zijn in het filmberoep. Alle filmprofessionals kunnen gratis lid worden, waarna ze kunnen stemmen voor de Ensors en uitgenodigd worden om tegen betaling de uitreiking bij te wonen. Op 17 augustus 2018, enkele dagen voordat de eerste stemronde voor de Ensors zou worden afgesloten, telde de Academie 425 leden, waarvan er 251 gestemd hadden.

De uiteindelijke uitreiking, het Gala van De Ensors, vond plaats op 15 september 2018, de slotdag van het Filmfestival Oostende. Het was een succes. Op enkele werkpuntjes na was het een goede mix van elegantie, ontroering en een beetje show. Voor een eerste editie (in vernieuwde vorm) en op heel korte tijd in elkaar gestoken, zeker niet slecht.

3.1.5 Internationaal Kortfilmfestival Leuven

Onze samenwerking met het Internationaal Kortfilmfestival van Leuven begon in 2018 met het bedenken van een nieuwe naam voor onze Speeddate XL. Dit was nodig om nog meer de link te leggen met de Pitch-award, ooit een apart onderdeel. De brainstorm resulteerde in de naam: Pitch Your Script. Die omhelst vanaf nu zowel de award, de speeddate als de live-pitch.

Net als in 2017 had ook de afgelopen editie een nationale dimensie door de partnership met onze Waalse tegenhanger, l'Association des Scénaristes de l' Audiovisuel (ASA). Door deze samenwerking is het event ook toegankelijk voor scenaristen en producenten uit Franstalig België. De kandidaten werden gevraagd om een uitgeschreven scenario van maximum 15 pagina's in te sturen. We ontvingen meer dan 65 inzendingen, waaruit een jury van ASA en de SG tien kandidaten selecteerde.

Deze kandidaten kregen een pitching course van Wim Vanacker van het Europees filmtalentnetwerk NisiMasa. In maximum vier minuten moesten de deelnemers hun project op de slotdag van het festival pitchen voor een jury van professionals en producenten. De jury bestond dit jaar uit Michel Sabbe (Scenaristengilde), Laurent Brandenbourger (ASA), Frank Moons (IKL) en Gaetan De Deken (Eye-Lite).

Na de pitch volgde de eigenlijke speeddate waarop de scenaristen telkens tien minuten de tijd kregen om hun idee individueel te bespreken met tien ervaren producenten. Tijdens de slotavond van het festival werden de twee winnaars van Pitch Your Script bekend gemaakt. Cristina Poppe en Raoul Groothuizen (The Best Immigrant) en Maxime Pistorio (Low Cost) gingen naar huis met productiesteun van Eye-Lite ter waarde van 5.000 euro voor hun kortfilm.

Dat Pitch Your Script vruchten afwerpt, werd dit jaar opnieuw bewezen. De kortfilm Muil van Jasper Vrancken, winnaar van ons event in 2015, werd dit jaar vertoond op IKL en legt een internationaal een succesvol festivalparcours af. Jasper leerde Skladanowsky, de producent van zijn kortfilm, kennen tijdens de speeddate.

Opnieuw sprokkelden we na afloop veel dankbare en lovende reacties voor het event van zowel producenten als kandidaten. Aan acht kandidaten die niet geselecteerd waren, stuurden we feedback op hun projecten.

3.1.6 Anima: speeddate + masterclass Michael Dudok de Wit

De scenaristengilde was ook dit jaar aanwezig op Anima, het jaarlijkse animatiefilmfestival dat in het prachtige Flagey-gebouw doorgaat. Onze gast op de editie van 2018 was Michael Dudok de Wit. Hij is internationaal bekend als scenarist, regisseur en animator van gelauwerde films zoals Father and Daugher en The Red Turtle. Het thema van zijn masterclass was: intuïtieve creativiteit. Hij sprak over de totstandkoming van zijn eerste langspeelfilm, maar vooral over de meer persoonlijke aspecten van het creatieve proces: het zoeken naar een goed verhaal, het bewust gebruik van symbolen en metaforen enz.

Verder was er de eerste samenwerking tussen de Franstalige scenaristengilde ASA (Assocation des Scénaristes de l'Audiovisuel) en onze gilde. Wij hebben ons aangesloten bij de organisatie van de speeddate tussen scenaristen en regisseurs/animators. Een story artist op zoek naar een scenarist of een scenarist op zoek naar een regisseur had hier de gelegenheid te zoeken naar een geïnteresseerde en getalenteerde partner om een creatieve samenwerking op te starten. Wij hopen in de loop van de volgende jaren de vruchten hiervan op het grote scherm te zien.

3.1.7 Docville: speeddate + lezing Christina Vandekerckhove

Net als in 2017 organiseerde de Scenaristengilde tijdens en in samenwerking met Docville een pitchsessie met documentairemakers en producenten volgens het speeddate-principe. Er kwamen in totaal 36 inzendingen binnen waaruit er 10 werden geselecteerd. Die 10 makers mochten op vrijdag 23 maart 2018 plaatsnemen tegenover 10 producenten om zichzelf telkens voor te stellen en hun project uit de doeken te doen.

De speeddate werd gevolgd door een lezing van documentairemaakster Christina Vandekerckhove, die kwam vertellen over de zin en onzin van een scenario voor documentaire. Centraal stond de observatie dat verhaal en scenario steeds belangrijker worden, ook voor documentairemakers. Hoe zit dat? Moet non-fictie niet louter de werkelijkheid registreren? Voor haar bekroonde film Rabot maakte Vandekerckhove dankbaar gebruik van het scenario dat ze schreef. Maar hoe ziet zo'n scenario voor documentaire er concreet uit? Waarin verschilt het van fictiescenario's? En hoe begin je er in godsnaam aan?

Aansluitend op de lezing was er een vertoning van Rabot gevolgd door een Q&A met Christina Vandekerckhove. Deelnemers aan de speeddate mochten de lezing en screening gratis bijwonen. Anderen betaalden 8,5 euro voor een ticket.

3.1.8 Theater Aan Zee

Sinds 2016 komen scenario's tot leven in Tussen Woord en Beeld, een samenwerkingsverband tussen Theater Aan Zee, het VAF, deAuteurs en Sabam for Culture, met de ondersteuning van de Acteursgilde, de Unie van Regisseurs en de Scenaristengilde. Elk van de vier voorstellingen die in de zomer van 2018 geprogrammeerd stonden, begon met een table read waarbij een zestal ervaren en jonge acteurs, in regie van een bekwaam

regisseur, scènes lazen uit het scenario van een beginnend filmmaker. Vanuit die dynamiek ontstond een dialoog met het aanwezige publiek. Afgesloten werd met de vertoning van een kortfilm. Nuttig voor de deelnemende scenaristen, en een uitgelezen kans om hun werk bij een breder publiek bekend te maken. Stonden dit jaar op het programma: Waterwolf van Ann-Julie Vervaeke, A Boy Briefly Called Mathijs Van Jolle van Mathijs Scheepers, Drenkelingen van Cristina Poppe en Krokodilwachter van Raoul Groothuizen.

3.2 PRIJZEN

3.2.1 Visser-Neerlandiaprijs

De Scenaristengilde werkt al enkele jaren samen met het Algemeen Nederlands Verbond (ANV) voor de uitreiking van de Visser-Neerlandiaprijs voor scenario. De prijs wordt toegekend aan een scenarist uit het Nederlands taalgebied en de uitreiking vindt afwisselend plaats in Nederland en in België. De wedstrijd staat open voor scenario's van schrijvers met tenminste één verfilmd scenario op hun palmares en voor speelfilmscenario's van studenten of alumni die afstuderen of zijn afgestudeerd aan een erkende vakopleiding. De winnaar ontvangt een cheque van 5 000€.

In 2018 sleepte de Nederlandse Lilian Sijbesma de prijs in de wacht met haar scenario voor Onder de blote hemel. In de jury zetelde dit jaar: Ruud van Gessel (regisseur en producent), Claire van Daal (programmeur Nederlands Film Festival), Michiel Philippaerts (assistent-programmeur Filmfestival Gent), Eric Taelman (regisseur) en Geert Vermeulen (scenarist en acteur). Uit de vijfendertig inzendingen kon Onder de blote hemel de jury het meeste bekoren.

3.2.2 Scenaristengilde Scenarioprijzen

Sinds 2009 reikt de Scenaristengilde jaarlijks een prijs uit voor het beste filmscenario van het afgelopen jaar. Het gaat om films die in het vorige kalenderjaar werden uitgebracht en waar tenminste één Vlaamse scenarist aan meeschreef. Voor de vierde keer op rij reikte de Scenaristengilde in 2018 ook een prijs uit voor het beste scenario voor een televisiereeks. Voor de Scenaristengilde Scenarioprijs voor Beste Televisieserie kwamen opnieuw enkel eerste seizoenen in aanmerking en moest de reeks in 2017 zijn uitgezonden. De winnaars worden gekozen door de gildeleden. De film- en tv-scenario's worden vooraf ter inzage gepubliceerd op onze website, waar ze voortaan door onze leden geconsulteerd kunnen worden.
De Scenarioprijzen waren in de eerste plaats een erkenning vóór scenaristen dóór scenaristen en wilden de vaak anoniem blijvende schepper van film of serie in het voetlicht plaatsen. U merkt terecht op dat deze laatste zin in de Onvoltooid Verleden Tijd staat – in 2018 vond de laatste editie van de Scenaristengilde Scenarioprijs plaats. Besloten werd om de prijs in de Ensors (zie 3.1.5) te laten opgaan. Op die manier stellen alle gildes en belangenverenigingen zich als één blok in het audiovisuele landschap op. Dat komt niet enkel de Scenaristengilde ten goede – er was brede media-aandacht voor de uitreiking van de Ensors w.o. de Ensors voor beste scenario – maar ook de sector in zijn geheel.

De Scenaristengilde Scenarioprijs voor Beste Langspeelfilm ging in 2018 naar Jan Pepermans die het scenario van Façades bij elkaar pende. Sanne Nuyens, Bert Van Dael en Benjamin Sprengers mochten op hun beurt de Scenaristengilde Scenarioprijs voor Beste Televisieserie mee naar huis nemen voor Beau Séjour.

3.3 ALGEMENE VERGADERING

De Algemene Vergadering vindt jaarlijks op de laatste donderdag van maart plaats. De Scenaristengilde verwelkomt alle leden, stelt zijn jaarverslag voor en biedt een financieel overzicht van het voorbije kalenderjaar. Eventuele wijzigingen in de statuten worden ter goedkeuring aan de leden voorgelegd en er wordt gestemd over de toetreding van nieuwe bestuursraadsleden. Aan het einde van de Algemene Vergadering worden de prijzen voor beste film- en tv-scenario uitgereikt.
In 2018 waren Cinema Cartoon's en de onderburen van Sous-sol onze gastheer. Na het officiële gedeelte werden de aanwezige leden vergast op de eerste twee afleveringen van De Dag. Aan de vertoning ging een korte Q&A met scenaristen Julie Mahieu en Jonas Geirnaert vooraf.

3.4 SCRIPTBANK

In 2017 zette de Scenaristengilde een samenwerking op met het Screenwriting Research Network (SRN), een wereldwijd netwerk van academische onderzoekers gespecialiseerd in scenario. Door tussenkomst van de Scenaristengilde kunnen researchers toegang krijgen tot de archieven van het VAF en de Scenaristengilde, op voorwaarde dat de betrokken auteurs hiertoe hun toestemming verlenen. De Scenaristengilde kijkt er mee op toe dat scenario's en treatments in diverse versies professioneel gearchiveerd worden, zodat zij zo goed mogelijk bewaard en ontsloten kunnen worden voor het publiek en voor wetenschappelijk onderzoek.

4. FINANCIEEL RESULTAAT

4.1 INKOMSTEN

De gilde is al jaren een bijzonder stabiele vereniging. Dat komt in de eerste plaats door een ruime raad van bestuur die veel initiatieven neemt. Deze inspanningen lonen, want de ledenaantallen blijven stabiel: 50 aspirant leden (60,- lidgeld) en 93 volwaardige leden (125,- lidgeld). Omdat de taken van onze vereniging elk jaar toenemen en de leden van de raad van bestuur onbezoldigd werken, hebben we sinds een vijftal jaar een stafmedewerker in dienst. Dat kunnen we ons veroorloven dankzij de substantiële financiële steun van het VAF: 46.800,- Daarnaast kunnen we elk jaar een beroep doen op de steun van Artes/Sabam en De Auteurs (*) en jawel onze vereniging heeft zelfs een kleine bankintrest.

4.2 UITGAVEN

De grootste uitgavepost is overduidelijk de stafmedewerker (loon en sociaal secretariaat). We hebben dit jaar helaas de samenwerking met ons eerste personeelslid moeten beëindigen, de combinatie van twee verschillende parttime jobs bleek veel te belastend. Maar een ontslag kost natuurlijk geld. Gelukkig hebben we ondertussen een sterke nieuwe kracht in huis gehaald – halftijds schrijver en halftijds stafmedewerker –, we hebben er het volste vertrouwen in. De tweede grootste uitgavepost is het “vrijwilligerswerk”. Dit zijn de kosten zoals parkeerkosten, treintickets en dies meer die gemaakt worden door de leden van de RVB om te vergaderen, te lobbyen een lezing bij te wonen.... Het is zonneklaar, de raad van bestuur werkt zich uit de naad. De derde grootste uitgavepost is de website. Die is in 2017 volledig vernieuwd, maar er moesten in de nasleep nog een aantal kleine verbeteringen en aanpassingen gerealiseerd worden. Tenslotte is onze vzw ook zelf lid van een aantal verenigingen – de belangrijkste zijn de VAV en de FSE – waaruit meteen ook blijkt dat we sommige zaken, zoals auteursrechten, ook internationaal moeten aanpakken. We eindigen dit jaar met een verlies van 6.178,- maar als we de steunbijdragen (*) van Sabam en de Auteurs zouden meetellen eindigen we nog mooi in de groene cijfers.

Opbrengsten	**61 446,44**
Lidgeld	14 588,82
Subsidie/Sponsering	46 800,00
Intresten	57,62
Kosten	**-67 625,03**
Loon	-24 044,63
Sociaal secretariaat	-19 682,16
Vrijwilligers	-10 057,00
Website	-5 608,78
Lidmaatschap	-3 595,00
Vergaderingen	-2 872,42
Licenties	-791,61
Lezing	-330,82
Verzekering	-168,33
Onthaal&representatiekosten	-166,18
Drukwerk	-115,05
Diensten door derden	-108,90
Bankkosten	-84,15
Totaal	**-6 178,59**

(*) De bijdragen voor 2018 zijn gestort begin 2019, waardoor ze niet in het schema zijn opgenomen: Artes/Sabam 4.500,- en De Auteurs 3.500,-